

ZALECENIE KOMISJI (UE) 2024/605

z dnia 18 grudnia 2023 r.

w sprawie spójności środków przyjętych przez Łotwę z unijnym celem neutralności klimatycznej i z zapewnianiem postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu

(Jedynie tekst w języku łotewskim jest autentyczny)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1119 (europejskie prawo o klimacie) Komisja jest zobowiązana do oceny spójności krajowych środków z celem neutralności klimatycznej i z zapewnianiem postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu. Komisja dokonała oceny spójności łotewskich krajowych środków z tymi celami ⁽²⁾. Poniższe zalecenia oparte są na tej ocenie. Łotwa powinna w należyty sposób uwzględnić obecne zalecenia i podjąć w związku z nimi odpowiednie działania następcze zgodnie z europejskim prawem o klimacie.
- (2) Pomimo że unijne emisje netto gazów cieplarnianych (włączając emisje z użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa – LULUCF – lecz wyłączając emisje z transportu międzynarodowego) ogólnie wykazują stałe tendencje spadkowe, zasadniczo zgodnie ze ścieżką liniową prowadzącą do osiągnięcia unijnego celu klimatycznego na 2030 r., jakim jest redukcja emisji o 55 %, i celu neutralności klimatycznej do 2050 r., to jednak należy przyspieszyć tempo redukcji, a działania każdego z państw członkowskich mają w tym zakresie podstawowe znaczenie. Postępy w poszczególnych państwach członkowskich różnią się znacznie i należy bezzwłocznie sprostać kilku wyzwaniom sektorowym i wyeliminować słabe punkty. Oparta na dostępnych informacjach ocena wykazuje, że postępy w realizacji unijnego celu neutralności klimatycznej są w przypadku Łotwy zdecydowanie niewystarczające. Rzetelne strategie długoterminowe są niezbędne, aby dokonać transformacji gospodarczej koniecznej do realizacji unijnego celu neutralności klimatycznej.
- (3) Pierwszym etapem zwiększania poziomu ambicji w zakresie przystosowania powinno być przyjęcie ram prawnych krajowej polityki klimatycznej, która ustanowi wiążące i regularnie aktualizowane cele związane z przystosowaniem się do zmiany klimatu, służące pomiarowi ogólnych postępów w budowaniu odporności na skutki zmiany klimatu. Polityka przystosowania się do zmiany klimatu powinna przede wszystkim objąć obszary i sektory szczególnie narażone na skutki zmiany klimatu lub których działalność ma podstawowe znaczenie dla budowania odporności innych sektorów, lub które mają podstawowe znaczenie dla gospodarki krajowej lub zdrowia publicznego. W pierwszej kolejności należy podjąć działania mające eliminować skutki lub zagrożenia dla infrastruktury krytycznej lub systemów o długim okresie eksploatacji, lub które mogą nieodwracalnie wpłynąć na systemy, z jednoczesnym uwzględnieniem oddziaływania na rozwój społeczno-gospodarczy lub innych czynników niezwiązanych z klimatem. Monitorowanie i ocena bieżących działań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu są niezbędne do utrzymania rozliczalności i poprawy ogólnej polityki przystosowania się do zmiany klimatu,
- (4) Prywatne zainteresowane strony są inicjatorami zmian dzięki dostarczaniu informacji, zasobów, zdolności i finansowania. Szczelbel lokalny posiada kompetencje, które mogą mieć szerszy wpływ na odporność na zmianę klimatu. Przygotowanie i wdrożenie polityki przystosowania się do zmiany klimatu na szczeblu niższym niż krajowy jest niezwykle istotne,

⁽¹⁾ Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1.

⁽²⁾ Sprawozdanie UE z postępów działań na rzecz klimatu za 2023 r., COM(2023) 653 final, oraz dokument roboczy służb Komisji „Ocena postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu w poszczególnych państwach członkowskich zgodnie z europejskim prawem o klimacie”, SWD(2023) 932.

NINIEJSZYM ZALECA, ABY ŁOTWA PODJĘŁA NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

Spójność krajowych środków z celem neutralności klimatycznej

1. Należy zintensyfikować działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu poprzez poczynienie wymiernych postępów w realizacji istniejących i planowanych strategii, a także rozważyć dodatkowe pilne środki, które umożliwią dostosowanie założonych i planowanych redukcji emisji gazów cieplarnianych do celu neutralności klimatycznej.
2. W szczególności należy skoncentrować wysiłki na odwróceniu obecnych tendencji w sektorze LULUCF.
3. Należy zaktualizować i podnieść poziom ambicji i jakość krajowej strategii długoterminowej poprzez przedstawienie wiarygodnych polityk i środków na potwierdzenie redukcji emisji Łotwy i zwiększenie jej celów w zakresie pochłaniania w poszczególnych sektorach.

Spójność z zapewnianiem postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu

4. Należy ukończyć proces ustanawiania odpowiednich ram prawnych polityki przystosowania się do zmiany klimatu i związanych z nią działań. Należy zapewnić, aby opracowane w oparciu o najlepsze dostępne dane naukowe, usługi przewidywania klimatu i narzędzia wczesnego ostrzegania przystosowawcze priorytety, strategie, plany i działania były adekwatne do przewidywanych przyszłych zagrożeń i ryzyka. Należy zapewnić, aby polityka przystosowania się do zmiany klimatu była monitorowana i oceniana systematycznie i w regularnych odstępach czasu, a rezultaty tego monitorowania były uwzględniane przy opracowywaniu zaktualizowanych strategii i w trakcie ich realizacji. Należy ocenić istotne słabe punkty i zagrożenia związane z podnoszeniem się poziomu mórz i oceanów.
5. Należy zaangażować partnerów społecznych i zainteresowane strony z sektora prywatnego w opracowywanie i wdrażanie polityki oraz inwestycje. Należy dokumentować przebieg i wyniki odpowiednich konsultacji. Należy ustanowić mechanizmy zapewniające przygotowanie polityk na szczeblu niższym niż krajowy oraz regularne ich przeglądy i aktualizowanie.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 grudnia 2023 r.

W imieniu Komisji
Wopke HOEKSTRA
Członek Komisji